

РЕШЕНИЕ

№ 5706

гр. София, 21.10.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 30.09.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилска

при участието на секретаря Цветелина Заркова и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **10245** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 203 от АПК във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по предявения от И. А. К. чрез адв. А. Ж. иск (конкретизиран в уточнение на иск, находящо се на л. 39 от делото) против Столичната регионална здравна инспекция и против ТЕЛК при IV-та МБАЛ - С. ЕАД за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди от отменен незаконен административен акт, а именно: Експертно решение № 0579/26.02.2019 г. на ТЕЛК-II-ри състав при [фирма].

С определение № 379/15.01.2020 г. е оставен без разглеждане предявения от И. А. К. чрез адв. А. Ж. иск против ТЕЛК при [фирма] за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди от отменен незаконен административен акт, а именно: Експертно решение № 0579/26.02.2019 г. на ТЕЛК-II-ри състав при [фирма] и производството по делото е прекратено в тази му част.

На 24.01.2020 г. по делото е депозирано възражение – иск за привличане на солидарен ответник [фирма].

Претендира се обезщетение в размер на 500 евро (по левовата равностойност по курса на БНБ в деня на изплащане - конкретизирано в о.с.з на 24.06.2020 г.), ведно със законната лихва от датата на влизане в сила на Експертното решение на ТЕЛК за отмяна на Експертно решение на ТЕЛК № 579/26.02.2019 г. до окончателното изплащане на сумата. Претърпените неимуществени вреди се обосновават с

претърпени стрес, тормоз и вредни последици в периода 26.02.2019 г. до 12.07.2019 г. Претендира постановяване на осъдително решение и присъждане на разноски и адвокатско възнаграждение по настоящото дело.

Ответната страна Столична регионална здравна инспекция в депозираните по делото писмен отговор и писмени бележки и чрез процесуалния си представител в съдебно заседание, изразява становище за недопустимост, алтернативно за неоснователност на предявените искове. Твърдението за недопустимост на иска се основава на липсата на пасивна легитимация на СРЗИ да отговаря по чл. 205 от АПК, тъй като не е орган, който може да издава актове на медицинската експертиза и не е орган на медицинската експертиза. Неоснователността на исковата претенция се основава на недоказаност на претърпените неимуществени вреди, доколкото от изслушанията по делото свидетелски показания не се установява по несъмнен начин физическото и здравословното състояние на ищеца, какъв период обхваща и кога е започнало.

Ответникът [фирма] в депозираните по делото писмен отговор и писмени бележки и чрез процесуалния си представител в съдебно заседание изразява становище за неоснователност на иска предвид липсата на доказателства за реално настъпване на сочените неимуществени вреди. Твърди, че претендирания размер на обезщетението е завишен и не съответства на необходимото за преодоляване на твърдените вреди и не е проява на принципа за справедливо възмездяване на вреди.

Прокурорът от Софийската градска прокуратура дава заключение за основателност на исковата претенция и моли същата да бъде уважена частично по справедливост.

Административен съд София-град, като взе предвид изложеното в исковата молба и представените по делото писмени доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

По делото не е спорно, че с Експертно решение № 0842 от 15.05.2019 г. на НЕЛК е отменено Експертно решение на № 0579/26.02.2019 г. на ТЕЛК II-ри състав при [фирма], с което на И. А. К. са определени 50 % трайно намалена работоспособност и преписката е върната на ТЕЛК за ново освидетелстване.

За доказване на претендираното обезщетение за неимуществени вреди по делото са изслушани свидетелски показания.

Свидетелката Н. Й. Г. (роднина на ищеца по сребрена линия) в показанията си заявява, че се виждат често с ищеца (живеят на близо и той е първи братовчед на нейния баща, като през 2019 г. са коментирали, че има проблем с решение на ТЕЛК, като при това К. е почервявявал, ускорявал му се е пулса, бил е ядосан и е вдигал кръвно. Заявявал е, че не е верен документа на ТЕЛК. Притеснявал се е, че ще остане без никакви доходи, тъй като му е намален процента на неработоспособността. Лично тя го е водила на зъболекар преди нова година и се е оказало, че той е с прекъснати здравноосигурителни права.

Свидетелят Х. Х. Ц. заявява, че К. е коментирал пред него и адв. Ж., който е общ техен познат, че са му намалени процентите от ТЕЛК, при което е изпадал в шок и е бил под стрес, притеснен и разтревожен, защото е разчитал на тези парични средства. При една от срещите им в кантората на адв. Ж. (в началото на месец март миналата година) е измерил кръвното си налягане с електронен апарат, като същият е отчел кръвно 180. Свидетелят заявява, че К. не е здрав и е имал това високо кръвно от години, но не в такива стойности, в каквито беше тогава.

Въз основа на така установеното от фактическа страна настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

В чл. 204 от АПК са предвидени предпоставките, при които исковете за обезщетения за вреди причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на административни органи и длъжностни лица са допустими за разглеждане. Съгласно ал. 1 на чл. 204 от АПК, първата предпоставка за допустимост на иска, когато се претендира, че вредите са причинени от незаконосъобразен административен акт, е той да бъде отменен по съответния ред, т.е. изисква се предварителното установяване по предвидения от закона ред на незаконосъобразността на административния акт със съответен влязъл в сила акт, преди да се пристъпи към производството по чл. 203 и следващите от АПК по претендирането на вреди. В конкретния случай, настоящият състав намира предявените искове за обезвреда за ДОПУСТИМИ, доколкото същите произтичат от отменен административен акт, а именно: Експертно решение на орган на медицинската експертиза на работоспособността.

Спазена е разпоредбата на чл. 205 от АПК, съгласно която искът се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Съгласно чл. 105, ал. 2 от Закона за здравето териториалните експертни лекарски комисии са структурни звена на лечебните заведения, към които са открити. В случая експертното решение е издадено от ТЕЛК II-ри състав при [фирма], поради което пасивно легитимирана да отговаря по предявените искове с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е [фирма], която е юридическо лице, създадено по Търговския закон, съгласно чл. 3, ал. 1 от Закона за лечебните заведения.

Неоснователно е възражението на пълномощника на ответника Столична регионална здравна инспекция за недопустимост на иска, поради липсата на процесуална пасивна легитимация по чл. 205 от АПК. Съгласно чл. 8, ал. 1 от Закона за здравето регионалните здравни инспекции са ЮЛ, поради което и съгласно чл. 205 от АПК същата е пасивно легитимиран ответник по предявения иск с правно основание чл. 1 от ЗОДОВ. А дали същата е СРЗИ материално правно легитимирана е въпрос по съществуването на спора и зависи от материалното правоотношение.

Въз основа на установеното по делото от фактическа страна, съобразно приложимите правни норми, разгледана по същество исковата молба е ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

В чл. 4 от ЗОДОВ е уреден материално правния режим на отговорността с препращане за неуредените въпроси към граждански закони (§ 1 от ЗР на ЗОДОВ). В този смисъл искът по глава XI от АПК се основава на фактическия състав на непозволеното увреждане и за да възникне право на обезщетение в хипотезата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, е необходимо кумулативното наличие на следните предпоставки:

1. незаконосъобразен акт /отменен по съответния ред, включително нищожен или оттеглен - чл. 204, ал. 3 от АПК/, или незаконосъобразно действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице, при или по повод на административна дейност /което се установява от съда, пред които е предявен искът за обезщетение – чл. 204, ал. 4 от АПК/;

2. вредоносен резултат, реално настъпили за ищеца вреди /имуществени ли неимуществени/;

3. причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие и бездействие и

настъпилия вредоносен резултат.

Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ, Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо дали са причинени виновно от длъжностното лице. В този смисъл, тъй като отговорността на държавата се характеризира като обективна, безвиновна, вината не е елемент от фактическия състав на отговорността. В настоящия случай претенциите за обезвреда произтичат от Експертно решение на № 0579/26.02.2019 г. на ТЕЛК II-ри състав при [фирма], отменено с Експертно решение № 0842 от 15.05.2019 г. на НЕЛК.

Незаконосъобразността на административния акт (експертно решение на ТЕЛК), от чиято отмяна ищецът черпи претенцията си за обезвреда, е установена с влязло в сила решение на по-горестоящ административен орган, постановено в производство по задължителен контрол за законосъобразност по административен ред. Законът не поставя като условие незаконосъобразността на административния акт да е установена по съдебен ред. Използвания в закона (чл. 204, ал. 1 от АПК) израз „отмяната на административния акт по съответния ред“ налага разбирането, че отмяната може да е по административен ред, който в случая е задължителен, съгласно чл. 112, ал. 1, т. 3 от Закона за здравето, или по съдебен ред.

Следващата предпоставка за възникване на правото на обезщетение в хипотезата на чл. 1 от ЗОДОВ е наличието на вредоносен резултат, реално настъпили за ищеца вреди /имуществени или неимуществени/. В случая тази предпоставка същото е налице. Характерът на претендираните вреди в настоящия казус е неимуществен, изразяващ се в претърпени болки и претърпени стрес, тормоз и вредни последици в периода 26.02.2019 г. до 12.07.2019 г.

Неимуществените вреди подлежат на доказване и не се презумират от съда. Съдът определя по справедливост само размера на обезщетението за неимуществени вреди, но след като същото бъде доказано по надлежния ред. От събраните по делото гласни доказателства се установява, че след постановяване на експертното решение на ТЕЛК, К. е бил притеснен, разтревожен и под стрес. Това състояние е било с видимо проявление почервяване, ускоряване на пулса и високо кръвно налягане. Съдът не намира основание да не кредитира свидетелските показания, доколкото същите се базират на лично възприятие. Не са налице и данни за заинтересованост на свидетелите от изхода на делото, независимо от факта, че свидетелката Н. Й. Г. е роднина на ищеца по сребрена линия. Още повече, че без всякакво съмнение лишаването на човек от единствения му източник на доходи, а именно: пенсия за инвалидност, оказва пряко негативно влияние върху душевното и психическото му състояние.

Съдът приема за безспорно доказано и, че преживените от И. К. негативни емоции, представляват неимуществени вреди, които са в пряка причинно-следствена връзка и са последица именно от отмененото като незаконосъобразно Експертно решение на № 0579/26.02.2019 г. на ТЕЛК II-ри състав при [фирма]. С обективизираното в него заключение относно степента на увреждане на здравето на ищеца е въздействано директно и непосредствено върху неговото емоционално състояние. Вредите нямаше да бъдат изтърпени, ако това решение не беше издадено.

По отношение на размера на неимуществените вреди: На основание чл. 52 ЗЗД неимуществените вреди се определят по справедливост. Понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД обаче не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката

на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението.

Такива обстоятелства, при определяне на обезщетението за неимуществени вреди по искове с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са: личността на увредения, данните за предишни правонарушения, начина му на живот и обичайната среда, отражението върху личния, обществения и професионалния живот, разгласа и публичност, стигнало ли се е до разстройство на здравето, а ако увреждането на здравето е трайно, каква е медицинската прогноза за развитието на заболяването, както и всички обстоятелства, имащи отношение към претърпените морални страдания, преценявани с оглед конкретиката на случая. Във всички случаи на приложение на чл. 52 от ЗЗД, база при определяне на паричното обезщетение за причинени неимуществени вреди са стандартът на живот в страната и средностатистическите показатели за доходи по време на възникване на увреждането.

В случая от една страна следва да се има предвид това, че ищецът е с доказани здравословни проблеми, част от които по медицински документи са свързани с неговото психично здраве, както и декларирана от него липса на други приходи, освен месечна социална помощ по чл. 9 от ППЗСП. С оглед на изложеното съдът намира, че справедливото обезщетение следва да се определи в пълния претендиран размер, който не е прекомерен с оглед интензитета и периода на увреждането, стандартът на живот в страната и средностатистическите показатели за доходи в периода на увреждането.

С оглед основателността на главния иск, основателен се явява и акцесорния иск за присъждане на законната лихва върху сумата на обезщетението. Съгласно т. 4 от Тълкувателно решение № 3/22.04.2005 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г. на ОСГК, при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаемите административни актове. В настоящия случай отмяната на експертното решение на ТЕЛК е с влизане в сила на Експертното решение на НЕЛК Поради това, и по аргумент на цитираното тълкувателно решение, искът за присъждане за законната лихва върху присъдената сума на обезщетението от 500 евро по кура на БНБ към датата на изплащане на обезщетението (977.92 лв) следва да се уважи с начален момент от датата на влизане в сила на експертното решение НЕЛК до окончателното изплащане на сумата.

В обобщение на изложеното, настоящият съдебен състав намира, че депозираните от ищеца искове следва да бъдат уважени в пълен размер по отношение на ответника [фирма].

По отношение на Столичната регионална здравна инспекция исковете следва да бъдат отхвърлени като неоснователни. Това е така доколкото претенцията за обезвреда произтича от отменен акт на орган на медицинската експертиза на работоспособността, какъвто орган регионалната здравна инспекция не е. По силата на чл. 110 от Закона за здравето регионалната здравна инспекция осъществява контрол върху медицинската експертиза, но този контрол се състои регистрация, обработка и съхраняване на здравна информация за освидетелствани от ТЕЛК и НЕЛК лица, посредством РКМЕ. Правомощията на РЗИ, установени в чл. 10 от Закона за здравето, не са пряко свързани с даване на заключение относно наличието или не, характера и степента на увреждане на здравословното състояние на дадено освидетелствано лице, поради което и същите не са материално правно легитимирани

да отговарят по претенции за обезвреда произтичащи от незаконосъобразни актове на органите на медицинската експертиза, какъвто е настоящия.

Съгласно разпоредбата на чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска.

С оглед изхода на делото на ищеца се следват разноски. С Определение от 18.09.2019г. И. К. е освободен от заплащане на държавна такса и разноски по адм.дело № 10245/2019г. по описа на АССГ. Процесуалният представител на ищеца претендира присъждане на адвокатско възнаграждение на основание чл. 38, ал. 3 от Закона за адвокатурата за безплатно оказана правна защита по делото. По делото е приложен договор за правна защита и съдействие от 11.06.2019 г., в който е посочено, че договореното възнаграждение е на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 и и ал. 2 във връзка с чл. 36 от Закона за адвокатурата във връзка с чл. 5, т. 1 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. Следователно, на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 и ал. 2 от Закона за адвокатурата във връзка с чл. 8, ал. 1, т. 1 от Наредба № 1/2004 г. с оглед материалния интерес на ищеца следва да се присъди адвокатско възнаграждение в размер на 300 лева.

Предвид изложеното и на основание чл. 203 и сл. от АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, Административен съд София-град, Второ отделение, 56-ти състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от изпълнителния директор д-р А. И. да заплати на И. А. К. ЕГН [ЕГН] сумата от 977.92 (деветстотин седемдесет и седем) лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди за периода 26.02.2019 г. до 12.07.2019 г., ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба - 11.06.2019 г. до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от изпълнителния директор д-р А. И. да заплати на И. А. К. ЕГН [ЕГН] разноски по делото в размер на 300 (триста) лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: